

Livets Kilde hæfteserie

Nr. 12 3. årgang Maj 2004

Bjerg- prædikenen (1. del)

Vil du vide mere? Se vor hjemmeside

www.livetskilde.org

Guds Verdensvide Kirke
ISBN 87-989982-2-6

001BP1(d)052004

Hvis du ønsker flere eksemplarer af dette eller andre af vore hæfter,
skriv da blot til vor adresse i Sverige:

Livets Kilde, c/o BTHB, Hemmestorps Eke 33, SE-270 35 Blentarp, Sverige

Andre hæfter i denne serie:

Er Gud død?

Gud og tilgivelse

Jobs bog

Kristendommens fælder

Den ukendte Jesus (del 1)

Den ukendte Jesus (del 2)

Ord om tålmodighed

Ord om håb

Guds løfter

Guds profetier

Hvad styrer dit liv?

Omslagsbilledet: Billedet er taget i Israel, og viser Genesaretsøen. Med udgangspunkt i det Matthæus skriver lige før og lige efter bjergprædikenen (Matthæus 4:23 og 8:5) mener man at Jesus holdt den i nærheden af denne sø i Galilæa.

Da Jesus så skarerne, gik han op på bjerget og satte sig, og hans disciple kom hen til ham. Og han tog til orde og lærte dem:

Salige er de fattige i ånden, for Himmeriget er deres. Salige er de som sørger, for de skal trøstes. Salige er de sagtmodige, for de skal arve jorden. Salige er de som hungrer og tørster efter retfærdigheden, for de skal mættes.

Salige er de barmhjertige, for de skal møde barmhjertighed. Salige er de rene af hjertet, for de skal se Gud. Salige er de som stifter fred, for de skal kaldes Guds børn. Salige er de, som forfølges på grund af retfærdighed, for Himmeriget er deres. I er jordens salt!

Mattæus 5:1–10, 13

BJERGPRÆDIKENEN ER ANTAGELIG ÉN AF DE MEST KENDTE, dårligst forståede og mindst adlydte af alle Jesu ord, skriver John Stott i sin anerkendte kommentar til Bjergprædikenen.

Hos evangelisten Matthæus dækker Bjergprædikenen hele tre kapitler. De fleste tænker på saligprisningerne, men Fadervor er også en del af prædikenen (Matthæus 6:9-13). De fire evangelister havde forskellige formål med at skrive beretningen om Jesus. Matthæus skrev sit evangelium for at jøderne skulle forstå at Jesus var den Messias de ventede på. Derfor citerer Matthæus ofte fra Det Gamle Testamente, netop for at vise at Jesus har opfyldt alle profetierne om Messias. Vi må læse Bjergprædikenen i dette lys.

Når man læser Bjergprædikenen, minder det om Gud som talte til Israels folk på Sinaibjerget. Og når vi forstår at Jesus er Ordet, Gud som blev menneske, så indser vi at Jesus havde fuldmagt til at give en ny og radikal tolkning af loven. Det forundrede jøderne. De otte korte saligprisninger kan sammenlignes med De ti bud når det gælder livsførelsen for Guds udvalgte.

Bjergprædikenen handler om hvem der kommer ind i Guds rige. Den beskriver den fuldstændige nyorientering et menneske må indtage hvis det skal følge i Jesu fodspor og være en kristen. Den sande borger af Guds rige skal være helt anderledes end ikke-troende. En Guds borger skal vise standarden for opførsel, og ikke lade sig besmitte af dårlig indflydelse fra samfundet. Kristne skal være eksempler, og ikke lade sig påvirke negativt af familie, arbejdskammerater eller venner. Hellere tværtimod. Det er kristne som

positivt og konstruktivt skal påvirke deres omgivelser så der oprettes fred og glæde hvor en kristen er. Jesus stiller store forventninger til dem som vil følge ham. Jesus er åben og ærlig mod dem når han siger at de vil blive både spottet og forfulgt på grund af deres tro. Der er mange som vil prøve at finde vejen til evigt liv, men det er kun gennem den snævre port at det kan opnås.

I arbejdet med dette hæfte er flere gode Bibelkommentarer blevet benyttet. John Stotts og William Barclays kommentarer til Matthæusevangeliet har været til særlig stor hjælp i denne forbindelse. □

Indhold

Formålet med *Livets Kilde* hæfter er at gøre evangeliet vedkommende og tydeligt for vor tid. Hæfterne læses af kristne fra forskellige trossamfund. Vort ønske er at hjælpe den enkelte med at forstå sig selv og sit forhold til Gud, uanset hvilket kristent samfund man tilhører.

4–5	Mattæus 5:1	Salige er de ...
6–8	Mattæus 5:3	Salige er de fattige i ånden...
9–10	Mattæus 5:4	Salige er de som sørger ...
11	Mattæus 5:5	Salige er de sagtmodige ...
12–13	Mattæus 5:6	Salige er de som hungrer og tørster efter retfærdigheden ...
14–15	Mattæus 5:7	Salige er de barmhjertige ...
16	Mattæus 5:8	Salige er de rene av hjertet ...
17	Mattæus 5:9	Salige er de som stifter fred ...
18	Mattæus 5:10	Salige er de som forfølges på grund af retfærdighed ...
19–20	Mattæus 5:13	I er jordens salt!

Salige er de...

DEN FØRSTE DEL AF DET FEMTE KAPITEL HOS Matthæus begynder med saligprisningerne. Disse otte berømte sætninger er ikke fromme ønsker, men stærke udråb. Netop saligprisningernes fortættede sprog gør det vanskeligt at forstå dem. På samme måde som De ti bud er korte udsagn med et rigt indhold, er det samme tilfældet med saligprisningerne. Nogle af De ti bud har med forholdet til Gud at gøre, og sådan er det også med saligprisningerne. Til sammen beskriver de otte saligprisninger en kristen. De fire første har primært med forholdet til Gud at gøre, mens de fire sidste lægger større vægt på forholdet til vore medmennesker. Alle otte beskriver forskellige aspekter af den kristne holdning. Kristne skal ikke kun have én eller to af disse indstillinger, men alle!

Alle udråbene begynder med ordet »salig«. Det græske ord *makarios* i originalteksten er oversat med »salig« i vor Bibel. I dag ville man snarere sige »lykkelig«, eller i denne sammenhæng »gratulerer!« Grækerne kaldte Cypern for den glade ø, og brugte *makarios* i navnet på øen. De mente at Cypern havde alt. Øen havde et dejligt klima, var rig på blomster, frugter og naturressourcer, alt som måtte til for at indbyggerne kunne være lykkelige. Det græske ord beskriver en lykke som er ren og stabil, og som er uafhængig af tilfældigheder og problemer i livet. En som er *makarios* kan have en indre glæde og lykke,

selv om vedkommende gennemgår prøvelser.

Jesus beskriver hvordan de kristne skal være, nemlig fulde af lykke og glæde. Set i lyset af saligprisningerne i Bjergprædikenen bliver en tungsindig kristendom en åbenbar misforståelse af Jesu budskab. De som følger Jesu ord vil være lykkelige. Denne del af Bjergprædikenen beskriver hvordan man kan opleve denne lykke.

Saligprisningerne er ikke fromme håb, men beskriver en indstilling vi skal have i dag. Samtidig har disse vers et endetidsaspekt for en fuldstændig opfyldelse af løfterne senere. Saligprisningerne fortæller hvem der kommer ind i Guds rige. Det rige er beskrevet med forskellige ord, som »himmeriget«, »at se Gud«, »kaldes Guds børn«, og »arve jorden«.

I Johannes' evangelium 15:11 siger Jesus at han vil give sin glæde til os så at vor glæde kan være fuldkommen (græsk: hel eller komplet). Denne glæde er én af frugterne af Helligånden (Galaterbrevet 5:22). Gud ønsker at vi skal være glade, men vor glæde skal ikke hovedsagelig være knyttet til materielle ting, men til det der har med Gud at gøre. Så kan vi være glade til trods for vanskeligheder i livet.

Saligprisningerne indeholder flere citater fra Det Gamle Testamente. En række af udsagnene er hentet fra Salmernes bog. For at forstå disse vers må vi derfor ofte tilbage til Det Gamle Testamente, så vi kan forstå disse udsagn fra Jesus sådan som hans tilhørere fra dengang gjorde. Her er det, som altid, vigtigt at prøve at forstå hvordan disse ord blev opfattet da de blev sagt, og ikke som de ville blive opfattet i dag. □

Salige er de fattige i ånden, for Himmeriget er deres

MANGE HAR UNDRET SIG OVER DETTE BIBELSTED. Nogle tror at Jesus siger at det er dem der er mindre intelligente som er lykkelige. Det er en misforståelse af Jesu ord! Anne og Paul Seidelin har i deres oversættelse af 1985, på grundlag af den hebræiske tekst i Dødehavsrullerne oversat ordet til "magtesløse" i stedet for "fattige".

På græsk er der to ord som kan oversættes med fattig. Det ene betyder at man har få materielle goder, dog uden at lide direkte nød. Det andet ord betyder at man er så fattig at man lever i den yderste nød. Det er det ord der står i den græske tekst. Det er et stærkt billede Jesus bruger, noget vi vil se ham gøre brug af i hele Bjergprædikenen. En jøde ville forstå Kristi ordbrug om en fattig person som ikke bare gældende materiel, men også åndelig fattigdom. En som var fattig i ånden, var en som ikke stolede på sine egne ressourcer, men satte hele sin lid til Guds hjælp. Sådan ville de der hørte Jesus forstå ham på baggrund af den jødiske kultur.

I Det Gamle Testamente er ordet fattig ofte brugt

symbolsk om den ydmyge og hjælpeløse som sætter sin lid til Gud. Salme 34:7 udtrykker det sådan: »Den hjælpeløse råbte, og Herren hørte ham, han frelste ham af alle hans trængsler.« ... »Jeg bor i det høje og hellige og hos den, der er knust, hvis ånd er nedbøjet, for at oplive den nedbøjede ånd og oplive det knuste hjerte« (Esajas 57:15).

De fattige i ånden er mennesker der stoler på Gud af hele deres hjerte og ikke på deres egen godhed, rigdom eller styrke. De som er fattige i ånden erkender at de er som støv at regne i forhold til Gud, og at de behøver Guds nåde og frelse. De som er fattige i ånden er ydmyge, og Gud er Herre i hans eller hendes liv. De har indset at Gud er løsningen på deres problemer, og derfor er de glade. De forstår deres forhold til Gud Den Almægtige og tror på at Den Almægtige Gud er interesseret i at hjælpe dem.

Jesus bruger de fattige som et eksempel, ikke fordi fattigdom i sig selv er noget ædelt eller noget vi skal tragte efter. Gud ejer alt og er meget rig, og vi bør også lære hvordan vi skal forvalte rigdom på en måde som er til hans ære. Der står i dette vers at Himmeriget, med uendelig pragt og rigdom, skal være lønnen til de fattige i ånden. Så derfor er der på ingen måde noget galt med rigdom. Nogle af Bibelens store helte var meget rige, som f.eks. Job og Abraham. Men problemet med rigdom er at vi let bliver bundet til vor rigdom som slaver. Meget af vor tid og opmærksomhed går til at tage vare på det vi har. Vi bekymrer os om vore ejendele og er

optaget af at undgå at de bliver ødelagt eller stjålet fra os. Tillige sætter vi lid til vor rigdom, som vi tror, kan løse alle vore problemer, i stedet for at stole på Gud. Vi bliver stolte og føler vi ikke behøver Gud. Så er vi blevet slaver af vor rigdom. Vi er blevet slaver af mammon i stedet for at være Guds slaver. Den som ikke ejer ret meget, har ikke det problem. Livet er på en måde enklere og det er lettere for vedkommende at fokusere på Gud i stedet for sin formue som middel til at løse problemer. □

Citatater

Kun den som føler sig reduceret til ingenting, og som sætter sin lid til Guds nåde, er fattig i ånden.

Calvin

Selvfornægtelse er vejen til verdensherredømme.

Ukendt

Bjergprædikenen beskriver omvendelsen, den fuldstændige nyorientering af tanke og sind. Jesus understregede at hans sande efterfølgere skulle være fuldstændig forskellige fra alle andre.

John Stott

Salige er de, som sørger, for de skal trøstes

JESUS FORTSÆTTER I DETTE VERS IGEN MED AT SIGE NOGET DER virker selvmodsigende. I det forrige vers var det de fattige i ånden der ville arve Himmeriget. Nu er det dem der har dyb sorg (som er en bedre gengivelse af den originale græske tekst) der er lykkelige.

Denne saligprisning minder om Esajas 61:1–2 hvor nogle af opgaverne til Messias er omtalt. »Gud Herrens ånd er over mig, fordi Herren har salvet mig. Han har sendt mig for at bringe godt budskab til fattige og lægedom til dem, hvis hjerte er knust, for at udråbe frigivelse for fanger og ... for at trøste alle, der sørger.« Messias skulle hjælpe dem der har et synderknust hjerte, som har mistet alt håb, og trøste de sørgende. Jesus bruger en velkendt Messias tanke i saligprisningerne ved at sige at det netop er de sørgende der skal trøstes.

Mens den første saligprisning kan opfattes som en intellektuel erkendelse af vor egen magtesløshed i forhold til Guds forventninger til os, så kan den anden saligprisning udtrykke det følelsesmæssige forhold til Gud.

Dette vers kan forstås på to måder, der begge supplerer hinanden. På den første måde er vi lykkelige fordi vi har gennemgået en omvendelsesproces som indebærer en sorg over egen synd. Vi har gennemgået en proces hvor vi erkender det gale vi har gjort i vort liv og har erkend at vi behøver tilgivelse. Denne proces er

smertefuld. Vi tager vor synd alvorlig. Vi oplever smerten, for så at fremlægge den for Gud, bede om tilgivelse og lægge den bag os. Sorg over det vi har gjort er en del af denne proces. Men det er kun ved at gå ind i og gennem smerten og sorgen, at vi kan opleve sand og ægte glæde i vort liv, Guds glæde i tilgivelsen (2. Korinterbrev 7:10).

Den anden måde at forstå dette bibelsted på er at Gud ønsker at vi skal sørge over lidelsen i verden ligesom han gør. I Ezekiel kapitel 9 bruger profeten stærke billeder på Guds straffedom over Jerusalem. Gud tilkalder en mand som var iført en linnedragt og havde en skrivetavle ved hofte. Gud beder ham gå gennem hele byen, og sætte et kryds på panden på alle dem der sørger over alle de afskyelige handlinger der finder sted der. Disse mennesker ville Gud spare, mens de andre skulle straffes. Det er en stærk fortælling, hvor Gud understreger at de som sørger over verdens synd (hovedårsagen til nød og lidelse) selv vil blive trøstet. Gud ønsker at vi skal have den samme indstilling i forhold til synden og dens konsekvenser som han selv har. Synd er en alvorlig sag for Gud. Vi må også forstå hvad der er synd, men det er et andet spørgsmål.

Ezra var et eksempel på én der havde denne indstilling. »Mens Ezra grædende kastede sig ned foran Guds hus og bad og aflagde bekendelse, samledes en meget stor skare af israelitter omkring ham, mænd, kvinder og børn, og folket græd højt« (Ezra 10:1).

»For Lammet midt for tronen skal vogte dem og lede dem til livets kildevæld, og Gud vil tørre hver tåre af deres øjne« (Johannes' åbenbaring 7:17). Lykkelige er de som sørger, ligesom Gud sørger, for de skal trøstes. □

Salige er de sagtmodige, for de skal arve jorden

HVEM ER SAGTMODIG? I DAG ANSER MAN SAGTMODIGHED som noget svagt og nærmest mindreværdigt. Det er langt fra sandheden!

Sagtmodighed er for os et gammeldags ord, men det græske ord *prautes* betyder »en mild venlighed« med »styrke under kontrol«. Aristoteles havde udviklet en metode hvor man skulle definere enhver dyd som midelvejen mellem to yderpunkter: På den ene side overdrivelse og på den anden side total mangel på dyd. Aristoteles definerer sagtmodighed (*prautes*) som midelvejen mellem overdrevent vrede og overdreven mangel på vrede.

Sagtmodighed er en anden frugt af Helligånden, og er nært forbundet med selvkontrol. I sin kommentar til ordet sagtmodighed skriver William Barclay: »Lykkelig er det menneske som altid bliver vred når det er berettiget og aldrig når det er uberettiget, som har ethvert instinkt enhver lidenskab og tilskyndelse under kontrol fordi han selv er under Guds kontrol, og som har evnen til at se sin egen uvidenhed og svaghed.« Et sådant menneske er et sagtmodigt menneske! Sagtmodighed handler i sit inderste væsen om et sandt syn på sig selv, der giver sig udslag i hvordan vi behandler andre mennesker.

Den anden del af denne saligprisning er et citat fra Salme 37:11: »Men de sagtmodige skal få landet i arv og øje og glæde sig over stor lykke.« Den som kan styre sig selv (noget som kendetegner den sagtmodige) har et løfte om at styre meget mere i det næste liv. □

Salige er de som hungrer og tørster efter retfærdigheden, for de skal mættes

SULT OG TØRST VAR VELKENDTE FÆNOMENER FOR JESU TILHØRERE. I dag har vi mad i overflod i den vestlige verden, og mad er let tilgængelig. Sådan er det ikke i andre dele af verden og var det slet ikke på Jesu tid. Gennem hele historien helt frem til for nogle få generationer siden, har livet for de fleste mennesker bestået i at skaffe mad, drikke og bolig til sig selv og familien. Fritid var et ukendt begreb for flertallet.

Den sult som Jesus beskriver, er ikke bare at man føler trang til at spise eller drikke, det er en sult og tørst så stor at man er på randen til at sulte og tørste ihjel! En så stærk higen efter Guds retfærdighed bør vi alle have. Denne saligprisning beskriver en slags proces i hvilken vi kæmper mod os selv, vore tanker, vor synd og negativ påvirkning fra andre. Denne hunger eller tørst varer hele livet, da det jo først er efter livets afslutning vi kan drikke af evighedens vandkilder (Johannes' åbenbaring 7:16–17).

Jesus siger senere i Bjergprædikenen at vi først skal søge Guds rige og hans retfærdighed, så skal alt det andet gives os i tilgift (Matthæus 6:33). Vi skal ikke bare sørge over vor synd og erkende vor hjælpeløshed, men vi skal lægge vore synder og fortid bag os og se fremad mod Guds rige og retfærdighed i fremtiden. Denne tørst efter Guds retfærdighed er som en indre ild der brænder i vor søgen efter Gud.

Den græske grammatik i denne tekst tilsiger at vi ikke bare længes efter en del af Guds retfærdighed, men efter den hele! Det er ikke tilstrækkeligt at være delvis retfærdig, vi må søge efter hele Guds retfærdighed. Man ønsker at have et godt og rigtigt forhold til Gud og sine medmennesker i al sin vandel.

Hvad er denne retfærdighed? Den sidste halvdel af det femte kapitel hos Matthæus drejer sig om hvad Guds retfærdighed er i den nye pagt. Det kommer vi tilbage til senere. Guds retfærdighed kan betyde flere ting. Først kan den opfattes som hans frelsesgave til os i den nye pagt. Han giver os retfærdighed ved at tilgive os. Gennem tilgivelse kan Gud gøre os rene og dermed retfærdige. En anden måde at forstå hans retfærdighed på, er at vi lever vore liv som ansvarlige og moralske individer i henhold til Guds standard, både overfor Gud og vore medmennesker. For det tredje kan retfærdigheden opfattes som en endetidsretfærdighed, dvs. Gud vil give de troende evigt liv og fjerne ondskaben. Sidst og ikke mindst så beskriver »retfærdighed« det nye forhold som vi skal have til Gud i den nye pagt. Kristus er centrum i dette forhold, således at vort forhold til Gud og til vore medmennesker må ses i lyset af vort forhold til Jesus. At tørste efter retfærdighed beskriver vort stærke behov for at have det rette forhold til Gud og til vore medmennesker ved Jesus Kristus.

I de fire første saligprisninger ser vi en åndelig og logisk udvikling. Det begynder med at være »fattig i ånden«, dvs. at vi erkender vor totale hjælpeløshed overfor Guds krav og forventninger. Derefter at vi følelsesmæssigt sørger over vor egen og andres synd. Videre at vi har en ydmyg, men venlig holdning overfor alle. Og så at vi skal have en indre ild der brænder for det rigtige forhold til Gud og vore medmennesker. De næste fire saligprisninger beskriver det forhold vi skal have til vore medmennesker. □

Salige er de barmhjertige, for de skal møde barmhjertighed

GUD VISER BARMHJERTIGHED MOD ALLE MENNESKER, OG HAN vil at vi skal gøre det samme. Jesus fortæller den stærke historie om den barmhjertige samaritan. Det er ikke en præst, en levit eller en anden israelit der viste barmhjertighed, men en uren hedning som er det gode eksempel til efterfølgelse. Denne fortælling må have virket meget provokerende på Jesu tilhørere.

Der er en nuanceforskel mellem barmhjertighed og nåde. Barmhjertigheden lindrer skadevirkningen af en synd, mens nåden retter sig mere mod selve synden og viser nåde mod den syndige handling. I lignelsen om den ubarmhjertige tjener (Matthæus 18:21–35) ser vi at barmhjertighed og nåde (tilgivelse) hører nøje sammen.

Denne saligprisning minder meget om det Jesus siger i Fadervor, som findes senere i Bjergprædikenen: Vi bliver tilgivet af Gud i samme grad som vi selv tilgiver andre det onde de har gjort mod os. Det er stærke ord! Vi fortjener ikke tilgivelse eller barmhjertighed fordi vi har vist det overfor andre, men vi viser barmhjertighed og tilgivelse mod andre som et resultat af Guds tilgivelse af vore overtrædelser.

Jesus tilgav dem der korsfæstede ham. Ifølge Lukas' evangelium kan Jesus have sagt disse ord mens de drev naglerne gennem hans hænder (Lukas 23:33–34).

Jesu bror Jakob skriver i Jakobs brev 2:13 at »for den dom er ubarmhjertig mod den, der ikke selv handler barmhjertigt; barmhjertighed triumferer over dom.«

Gud vil dømme os efter vore gerninger (Johannes' åbenbaring 20:12). Og Hvis ikke vi har vist barmhjertighed overfor andre, så vil Gud ikke vise os barmhjertighed på dommens dag. Senere i Bjergprædikenen siger Jesus at Gud vil dømme os efter samme mål som vi bruger når vi dømmer andre (Matthæus 7:1–2). Vi vil blive dømt på individuelt grundlag af Gud, blandt andet med hensyn til hvorvidt vi har vist nåde og barmhjertighed mod andre og hvordan vi har dømt vore medmennesker.

Hvis vi går tilbage til Det Gamle Testamente ser vi at det hebræiske ord som oversættes med »barmhjertighed«, har en mangfoldighed af nuancer som ikke kommer frem i den danske oversættelse. Det omfatter tanken om sympati for den lidende, dvs. vi synes det er synd for vedkommende. Men samtidig skal vi have empati, dvs. vi skal prøve at se livet fra vedkommendes eget ståsted. Vi skal forsøge at forstå hvordan vedkommende oplever sin situation. Gud ønsker ikke vi bare skal synes det er synd for andre mennesker, men at vi også skal gøre noget for at hjælpe dem. Undertiden viser vi misforstået kærlighed (medgørlighed) i stedet for at gøre det der er det bedste for vedkommende i det lange løb, hvilket er ægte kærlighed.

Det største udtryk for Guds barmhjertighed overfor menneskeheden var at Gud kom til denne verden som et menneske og led, for derved at opleve hvordan det var at være menneske. Han har både sympati, empati og kærlighed til os mennesker. Derfor kan han også være barmhjertig. □

Salige er de rene af hjertet, for de skal se Gud

DET ER MÅSKE DEN STORE UDFORDRING FOR DE FLESTE AF OS, AT VI skal have rene og gode motiver til det vi gør og siger. Det græske ord for »ren« indebærer også noget som er rensset, uforfalsket, noget som ikke er blandet med andre ting. Er vore motiver ægte, eller skjuler vi egoistiske motiver når vi prøver at give udtryk for noget andet?

Her bringer Jesus vort forhold til ham fra ydre handlinger til indre tilbedelse. Profeten Jeremias skrev at Gud vil skrive sine love i vore hjertes (Jeremias 31:33). Jesus siger tilmed at hjertet må være rent. I så fald behøves der en rensning, eftersom vort hjerte og vore tanker er urene og svigefulde (Matthæus 15:18–19). Det Gamle Testamente var hovedsagelig optaget af vor ydre tilbedelse af Gud, men Jesus øger kravene til en kristen til også at gælde det indre menneske.

At være ren af hjertet indebærer at være ærlig mod sig selv, sine medmennesker og mod sin Gud. Vi fjerner falskheden og viser os som positive, betænksomme og ydmyge borgere af Guds rige.

I kristendommens historie har der været mange vækkelser. I et studium af de ti største har man fundet to forhold som altid har været til stede når Gud udøste sin Ånd over de troende. Det var inderlig, åbenhjertig bøn og et ærligt forhold til Gud hvor man bekendte sine synder.

Denne saligprisning er hentet fra Salmerne 24:3–4: »Hvem kan stå på hans hellige sted? Den som har skyldfrie hænder og et rent hjerte, den som ikke farer med løgn og ikke sværger falsk.« De skal se Gud! □

Salige er de, som stifter fred, for de skal kaldes Guds børn

DER ER FORSKEL PÅ AT ELSKE FRED OG DET AT STIFTE FRED. Der er mange der tror at de elsker fred når de undlader at handle eller at gribe ind i vanskelige situationer eller konflikter som man burde have grebet ind i. Man overser problemerne eller fejrer dem ind under tæppet. Man undgår en konflikt, fordi »jeg skal være en fredens person«.

Så misforstår man det Jesus siger. Vi skal både elske fred og stifte fred, men det hænder at vi må gå ind i en konflikt for at kunne stifte fred. Hvis konflikten ikke løses, hober problemerne sig bare op til et senere tidspunkt, og så bliver de måske uløselige. Vejen til fred må nogle gange gå gennem kamp.

De jødiske rabbinere havde en tolkning af ordet fred (shalom). Det ord har et utal af betydninger. Shalom betyder at vi ønsker det bedste for en anden, velvære, sundhed, venskab, tryghed osv. Shalom betyder egentlig »hel« eller »komplet«. Fred er når vi har et komplet liv. Det største et menneske kunne gøre ifølge rabbinerne, var at udvirke rigtige forhold mellem mennesker. At stifte fred bliver da at skabe retfærdige forhold mennesker imellem. En omskrivning af dette vigtige bibelsted kunne derfor være: »Lykkelige er de som skaber rigtige forhold mennesker imellem, for de skal kaldes Guds børn.« □

Salige er de, som forfølges på grund af retfærdighed, for Himmeriget er deres

JESUS ER ÆRLIG OVERFOR SINE DISCIPLE, HAN LOVER DEM IKKE ET NEMT LIV. Snarere tværtimod. Jesus tilbyder os en fantastisk gave, men der følger et ansvar med: At leve et liv i tråd med Jesu lære. Det bibelsted kan misbruges for at bevise for sig selv eller andre at man er en god kristen hvis andre spotter eller lyver om én, eller man bliver forfulgt. Det er ikke nødvendigvis rigtigt. Alle saligprisningerne må ses i et sammenhæng. Hvis vi bare har den indstilling at vi hungrer efter Guds retfærdighed, men måske samtidig er fordømmende og selvgode mennesker, så er det forkert. Det er først når vi har alle otte aspekter af billedet på en lykkelig person, at en kristen, er beskrevet.

Gennem kristendommens historie er tusindvis af mennesker blevet tortureret og dræbt på grund af deres tro. Ville jeg have været villig til at yde det offer, hvis det blev krævet? Ville du? Kristendommen er ikke en social hyggetime, derfor afslutter Jesus saligprisningerne med dette alvorsord. Den som er rede til at tage et klart standpunkt til trods for social modstand, er en lykkelig person, ikke på grund af modstanden, men på grund af standpunktet. Men man er samtidig ydmyg og erkender at man kun er for støv at regne i forhold til Gud. Man har sit temperament under kontrol, er venlig, barmhjertig, ren i hjertet, man er bedrøvet over andres lidelser og forsøger at skabe fred omkring sig. En sådan person er lykkelig uanset hvilken livssituation han eller hun befinder sig i. Det er billedet på en kristen. □

I er jordens salt

IDEN ANTikke verden var salt meget eftertragtet. Salt blev brugt i forbindelse med ofringer til guderne. Blandt de ældste handelsvarer der blev fragtet med karavanerne, var røgelse og salt. De romerske soldater fik undertiden deres løn udbetalt i form af salt. Salt var værdifuldt, holdbart og let omsætteligt. Det engelske ord for løn (salary) kommer netop af salt, at løn blev udbetalt med salt.

Mennesker har behov for salt, særligt i varme egne som i Mellemøsten. Vor krop behøver salt for at kunne fungere. Hvis vi rejser til varme steder, kan vi blive slappe og uoplagte. Det kan skyldes mangel på salt. Nogle steder i verden spiser man salt for at opretholde den nødvendige saltbalance i kroppen. Denne verden har brug for kristne. Med deres livsførelse skal de kristne vise Guds standard. På samme måde som salt er nødvendigt for liv, er de kristne nødvendige for at opretholde Guds åbenbaring til mennesker.

I Bibelen bruges salt som et vigtigt symbol. I 2. Krønikebog 13:5 kan vi læse at Gud opretter en evig pagt med David, og kalder den »en saltpagt«. Det har sin forklaring i en ældgammel skik, langvarige aftaler blev officielt indgået ved brug af salt. Når Gud kalder det en saltpagt, mener han at det er en evigtvarende pagt han har oprettet og bekræfter det på den sædvanlige måde, med salt.

I 3. Mosebog 2:13 står der at alle dyre- og madofre skal saltes. Salt var en del af offeret man gav til Gud. De kristne skal være et levende offer for Gud (Romerbrevet 12:1). Vi

skal give vort liv tilbage til Gud som et offer, så han kan bruge os til vort eget og alles bedste.

Vi skal også påvirke vore omgivelser positivt på samme måde som salt krydrer maden. I Kolossenserbrevet 4:6 skriver Paulus: »Jeres tale skal altid være venlig, krydret med salt, så I ved, hvordan I skal svare hver enkelt.«

Man skal have visdom når man skal besvare spørgsmål, fra personer med forskellig baggrund, på en måde som gør Kristi budskab forståeligt. Det er en fortsættelse af tanken i forrige vers hvor Paulus skriver at vi skal være vise i vor omgang med alle mennesker.

Salt konserverer. Før køleskab og dybfryser kom i brug, måtte man nedsalte fisk og kød for at opbevare maden i længere tid. Saltet sørgede for at bakterierne ikke fik livsbetingelser i maden. Salt er let desinficerende. Saltet symboliserer noget som er rent, noget som bevarer, noget som gør maden velsmagende.

Den kristne skal være ren af hjerte og sind. Kristne skal bevare guds budskab i menneskeheden, og derved bidrage med at hindre samfundet i at forrådnede.

Jesus siger at »hvis saltet mister sin kraft, hvad skal det så saltes med? Det duer ikke til noget ...« Salt kan ødelægges hvis det bliver udsat for fugtighed. Så mister det sine egenskaber. Salt beholder ikke sit særpræg hvis det bliver påvirket af omgivelserne. Det samme er tilfældet med de kristne. En kristen skal påvirke sine omgivelser på en positiv og tiltalende måde, og ikke lade sig påvirke negativt af omgivelserne. En kristen skal være konstruktiv til trods for andre er ødelæggende. En kristen skal give håb i en håbløs situation. En kristen er forskellig fra andre mennesker. Man kan ikke skjule at man er kristen. Man skal vise det ved at være jordens salt, ved at sætte krydderi på tilværelsen. □

Adresseændringer bedes meddelt til:

Livets Kilde, c/o BTHB, Hemmestorps Eke 33,
SE-270 35 Blentarp, Sverige
Fax: 0046 - (0)46 800 57

Redaktionens adresse:

Livets Kilde, Postboks 89 Holmlia, NO-1201 Oslo
www.livetskilde.org

Andre adresser i Norden:

Danmark: *Livets Kilde*, Postboks 1515, DK-2700 Brønshøj

Finland: *Livets Kilde*, Box 603, FI-00101 Helsingfors

Sverige: *Livets Kilde*, c/o BTHB, Hemmestorps Eke 33,
SE-270 35 Blentarp, Sverige (produksjon)

Vi kan kontaktes på telefon:

Danmark: +45-22 67 70 96

Norge: +47-64 87 74 48

Sverige: +46-(0)31-82 19 12

Støtte til udgivelse af *Livets Kilde* hæfteserie

Abonnementet på *Livets Kilde* hæfter er gratis. Vi har for tiden ca. 1400 abonnenter og uden støtte fra vore læsere havde det ikke været muligt for os at udgive hæfterne. Vi vil gerne udtrykke vor dybeste taknemmelighed over for alle der støtter *Livets Kilde* hæfter! Arbejdet med at lave hæfterne sker med frivillig indsats. Men trykning af hæfterne og porto må betales. De som ønsker at støtte udgivelsen af hæfterne så vi kan fortsætte denne tjeneste og måske endda sende hæfter til endnu flere abonnenter, kan sende en gave til én af følgende konti:

Danmark: 1-245-7278

Finland: 800014-1952461

Norge: 7082 0512624

Sverige: 98 07 30-6

Forfatter til dette hæfte: Carl Fredrik Aas
Norsk originaltitel: *Bergprekenen (1.del)*
Oversætter: Chresten Emil Madsen